

ПОРУКА ЗА УБУДУЋЕ

Српска радикална странка је од свог оснивања имала у свом програму основни циљ: добробит српског народа и српске државе. Развијајући се у непресталној борби за егзистенцијалним животним питањима нације, временом је постала снажна политичка партија са бројним чланством на челу са храбрим и одлучним руководством које чврсто држи политичко кормило своје будућности.

Непоколебљиви у томе да се одбране основни интереси нације и отаџбине српски радикали ставили су се на чело оних патриота који нису пристали на уцене и диктате

светских полицајаца и њихово дивљачко иживљавање над животима, материјалним богатствима и судбином српског народа. Ни у једном тренутку није долазило у питање висина суме, дабоме фалсификованих новчаница, за коју би се продала слобода и отаџбина.

Испраћајући мучну и тешку годину, уздигнута чела, свесни велике одговорности, не желећи да се служимо пароллама, великим речима и лажним обећањима свим својим члановима за надлазећу годину и нови миленијум настављамо упорну бескомпромисну борбу за остваривање највиших националних и државних циљева. У исто време својим члановима и свим грађанима Савезне Републике Југославије Српски радикали желе: мир, здравље и личну срећу са исконском хришћанском поруком: **МИР БОЖИЈИ - ХРИСТОС СЕ РОДИ**

СПИСАК ДЕЛЕГАТА ЗА ПЕТИ ОТАЏБИНСКИ КОНГРЕС СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

На десетогодишњицу постојања Српске радикалне странке, 23. јануара 2000. у Београду одржаће се Пети Отаџбински Конгрес.

Српске радикале са простора Севернобачког округа представљаће:

-Општински одбор СРС Бачке Тополе заступаће Добривоје Арсић, Никола Судуковић и Стеван Цвијетићанин.

-Општински одбор СРС Малог Иђоша заступаће Мирољуб Гајић, Неђо Перлић и Владимир Шанга.

-Општински одбор СРС Суботица заступаће Божидар Вујић, Златко Лебовић, Никола Лалић, Бранислава Пећанац, Гојко Радић, Миленко Ускоковић и Предраг В. Шаровић.

Конгресу ће у својству гостију присуствовати и тридесет чланова СРС са простора Севернобачког региона.

У ОВОМ БРОЈУ :
ИНТЕРВЈУ СА
НЕНАДОМ ПУПОВЦЕМ,
ПРЕДСЕДНИКОМ
ПРАВНОГ САВЕТА
СЕВЕРНОБАЧКОГ
ОКРУЖНОГ ОДБОРА
(страница 2)

У СУСРЕТ НОВОМ
МИЛЕНИЈУМУ
(страница 3)

КОМУНАЛНЕ СЛИКЕ И
(НЕ)ПРИЛИКЕ
(странице 4 и 5)

СРБИ И МАЂАРИ
(странице 6 и 7)

О МРЕЖИ
ПРЕДШКОЛСКЕ
УСТАНОВЕ
(страница 7)

СТРАНАЧКЕ ВЕСТИ
(страница 8)

У ПОСЕТИ КОД...

Ненада Пуповац, председника Савета за правна питања Окружног одбора Српске радикалне странке Севернобачког округа и заменика директора Савезног завода за тржиште рада и миграције

ИМЕНОВАЊЕ - ПРИЗНАЊЕ СНАГЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Недавно је још један српски радикал са наших простора именован на одговорно место у Савезној институцији.

Наиме, господин Ненад Пуповац, председник Савета за правна питања Окружног одбора, је именован за заменика директора Савезног завода за тржиште рада и миграције при Савезном министарству за рад, здравство и социјалну политику. То је био повод да попричамо са овим истакнутим патриотом о његовом новом запослењу, о раду у Странци и о неким личним ставовима.

Молим Вас, у име читалаца, да поближе објасните шта је функција Вашег Завода, чији је рад ширем кругу грађана непознат.

Завод је Савезна институција при Савезном министарству за рад, здравство и социјалну политику и његова основна функција је да прати кретања на тржишту рада и миграциона кретања, како у Савезној Републици Југославији, тако и у свету. Друга надлежност Завода је да са иностранним асоцијацијама послодавца склапа међународне уговоре, као посредник између њих и радника који су грађани СРЈ и за које се ствара потреба на међународном тржишту рада, а све у циљу заштите наших грађана на привременом раду у иностранству. Заштита подразумева здравствену и социјалну заштиту као и заштиту цене рада, тако да наш грађанин, који се налази на раду код ино-послодавца, има иста права и обавезе као тамошњи радници. Завод се у целом процесу појављује као посредник између наших грађана и послодавца из иностранства, који склапају појединачне уговоре. Завод је ту да се испштују задате обавезе и права нашег радника. Опште уговоре о поступку и општим условима рада грађана СРЈ на раду у иностранству са надлежним иностраним организацијама рада (асоцијацијама рада или послодавцем) на основу опште понуде о запошљавању верификује Савезни Парламент, што свакако гарантује заштиту наших људи пред међународним судовима у случају спора. И на крају, морам да нагласим да је наш Завод једина институција која легално запошљава наше суграђане у иностранству, сви остали на-чини су нелегални.

Претпостављам да то нису једине власти деловања Вашег Завода, чиме се још бавите?

Оно што је у последње време, нажалост, честа појава то је да све већи број радника у СРЈ због неповољне економске ситуације у земљи постају технолошки вишак. Такви људи, у зависности од стажа, примају накнаду зараде у својим матичним организацијама тржишта рада. Наравно и ту се појављујемо као фактор осигурања стечених права запослених.

Ви сте председник Савета за правна питања при Окружном одбору СРС Севернобачког округа. Реците нам нешто о Вашем раду у Странци.

На тој страначкој функцији се налазим од 1997. године и првенствени посао Савета и мој лично је да за потребе Странке обрађујемо правне акте и да о њима дајемо своје мишљење, такође помажемо нашим члановима који имају правне проблеме да их разреше на, за њих, најповољнији могући начин. Чланови Савета Окружног одбора су иначе и председници Савета из Општинских одбора СРС Бачка Топола, Мали Иђош и Суботица.

Можда најважнији посао Савета је свакако припрема за изборе, у оквиру којих вршимо едукацију потенцијалних чланова бирачких одбора, да на дан избора буду што боље припремљени да обављају тај, за нас, веома битан посао. Овај посао је веома сложен и озбиљан и зато се њему прилази са највећом могућом озбиљношћу, јер треба пронаћи довољан број квалитетних људи за рад на 181 бирачком месту у региону.

Шта за Вас представља Ваше именовање на место заменика директора тако важне Савезне институције?

Ово схватам као велико признање и за себе и за Странку уопште. Схватам као прилику да Радикали покажу да имају способне, поштене и радне људе који могу да придонесу побољшању услова живота у нашој држави. Али исто тако сматрам да након будућих избора, на основу угледа Странке, резултати буду такви да тек у новом односу снага можемо да покажемо способност, стручност и оданост српству и Србији.

Схватам то као одраз снаге Странке, којој свим срцем припадам, њеног утицаја у целини, као позитивну оцену рада Странке од стране грађана, што они лако препознају и цене а то ће будући избори и показати.

Простора за доказивање ће бити и за друге чланове Странке и у Савезној и у Републичкој Влади и њиховим органима, као и у органима локалних самоуправа.

Првенствена обавеза нас који сада презентујемо Странку у институцијама власти и Радикала уопште је да не укаљамо свој и образ своје породице, и да не нарушимо муком стечени углед Српске радикалне странке уопште.

Данас само рад, знање и способност отварају могућност за успех и напредовање појединца и Српске радикалне странке уопште.

Г. Пуповац, уз жеље да успешно представљате нашу Странку на Вашем новом радном месту, молим Вас да нам кажете нешто што Вас можда нисам питао а желите да нагласите.

Желео бих за крај да свим члановима, симпатизерима и грађанима пожелим пуно личне среће и то не само у новој 2000. већ и у будућем животу уопште. И наравно, да свима зажелим да предстојеће Божићне и Новогодишње празнике проведу у кругу својих најмилијих у срећи и добром расположењу, јер нам је оптимизам сад врло важан.

ЛИЧНА КАРТА :

Ненад Пуповац, рођен је 19. децембра 1959. године у Госпићу.

Студирао је право и стекао је звање дипломираног правника на Правном факултету у Београду, где је и уписао после дипломске студије, Кривично-правне науке.

На место заменика директора Завода је отишао са места руководиоца правних, општих и кадровских послова из „Агросемена“ Суботица.

Син Милош је ученик осмог разреда основне школе.

Члан СРС је од новембра 1992. године. Председник је Савета за правна питања СРС Севернобачког округа.

Предраг В. Шаровић

**СВИМ
СУГРАЂАНИМА
ОКРУЖНИ ОДБОР
СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ
СТРАНКЕ ЖЕЛИ СРЕТНЕ
БОЖИЋНЕ
И НОВОГОДИШЊЕ
ПРАЗНИКЕ**

У СУСРЕТ НОВОМ МИЛЕНИЈУМУ

Година на измаку, која одмах да констатујемо Србима није донела ништа доброг, протекла је, усталом као и протеклих десетак, уз стандардне претње, уцене и притиске оних који себе назвају „демократским светом“.

Уз сву причу (њихову) о програмира за ширење демократије по васколикој земаљској кугли, нас је од те демократије задесило дивљачко бомбардовање. Наш народ пркосно се супроставио овој ратној мешинерији која није била у стању да војно понизи и порази Војску Југославије па је онда сав свој бес искалила на цивилно становништво и материјална добра.

С друге стране, наши вајни суседи, односно његови политички естаблишменти просто су се утркивали у сервилности овим истим горепоменути светским моћницима. Измишљају улизичке термине, речнике, распродајући властиту земљу, понижавајући властиту народ пред белосветским хоштаплерима који их обилазе тобож „снимајући“ степен демократије дотичних држава и могућност ширења демократије. Свакако овде треба напоменути да је стандардно њихово тј. западно поимање демократије у најкраћој верзији сведено у оној изреци о штапу и шаргарепи, уништавању домаће економије, складиштењу радиоактивног отпада итд.

Да није трагично, и да се све то нас не дотиче, ова чланколизачка ујдурма била би комична. У целој ситуацији једино и под условом да се то нас не дотиче, била би комичнија домаћа екипа-удружење-клика-или како себе називају „Савез за засмејавање“ односно „Савез за промене“. Уствари и нису они сами криви што су тако смешни (у пракси често у исто време и отужни) већ они – инострани - који су их одабрани. Њих су одабирали по степену сервилности, понизности, бескичмењаштву, по степену безосећајности за живот достојан људског бића. Њихово би било да по сваку цену дођу на кормило државе. Наравно, после чега би под хитно спровели „ону демократију у ову варварску земљу којој је човек човеку вук“. И све би то и било могуће да се то не догађа у Србији, где су се људи одвајкад делили само на две категорије: људе и нељуде. И где се опрашта али не заборавља, а нарочито где је појам слободе уздигнут на највиши пиједестал националног мита. Зато су презрени од властитог народа па напоследку и исмејани, а неки богме уместо аплауза гађани лименкама пива, а докле је „цела ова ствар“ отишла, да су прозвани дошли у позицију да их

је народ почео сажаљевати док су им чак и налогодавци поручили да њихова неспособност превазилази сваку могућу претпоставку.

Али њима се круг иностраних и домицијалних комедијаша не затвара. И ми, Суботичани коња за трку имамо, донекле ако у ничем другом али сигурно у поменути чланколизним врлинама и претендујемо да их претекнемо. Па ако треба да станемо на шампионски трон. Конкуренција је жестока и бројна. Па ипак издвојили су се претенденти: коло води (неприкословено) председник локалне самоуправе, који путујући од Будимпеште до Шведске уздише за европском културом, скупљајући високоумна упуства белосветских хоштаплера како дестабилизovati властиту земљу. Па потпредседник локалне самоуправе и онедавно председник Савеза слободних градова који се састају у суседној земљи (јер градови – они слободни и у којима они држе власт уствари нису слободни, већ их само тако зову). Па затим председник некада велике парламентарне странке а данас странке која живи од недостатка доказа, који је лансирао нови вид политичке борбе „летак на летак“. Па борац за слободну Војводину из такозване „комби странке“ или ти Лиге социјалдемократа Војводине, који се ужвалавио да нам објасни како ето он

(па ваљда и они његови из комбија – тј. сво четворо) више воли Војводину од нас „дођоша“. Притом је заборавио да прикупи своје компаноње из Савеза за п... па да лепо стану у круг и изваде своје (и својих родитеља) личне карте па утврде ко је са које стране света. Затим их следе више слободних и независних интелектуалаца, организатора трибина, округлих столова, разговора и разноврзних сеанси. Из петиних жила су се здали да нас ослободе, демократе, удахну нам дах европејства, толеранције и ко би још знао чега свет из белог света. Као награду за прихватање оваквих идеја подариће нам нове количине аутономија (што персоналних што тростепених), западних демократија, лекова са истеклим роком важења, нафте и нафтних деривата који само што нису стигли (а двапут наплаћени) и наравно пара које су стигле али које се неће делити (бар не јавно и не било коме).

Па тако народ и политичари се разврстали у две половине, на оне који раде и граде живећи од своје памети и зноја, и оне који би слободе од окупатора, демократије без изборних победа, новца без рада. А ти народе види. Па ко воли нек изволи, широко му поље.

Г.Д.В.

ДРАГИМ СУГРАЂАНИМА ЖЕЛИМ СРЕТНЕ

БОЖИЋНЕ И НОВОГОДИШЊЕ ПРАЗНИКЕ И ПУНО ЛИЧНЕ СРЕЂЕ У БУДУЋНОСТИ

Бождар Вујић, Народни Посланик

Чистог срца пред народ - народ као најмеродавнији критичар

КОМУНАЛНЕ СЛИКЕ И (НЕ)ПРИЛИКЕ

ДИМЊАЦИ

Једна пословица каже: „Где има дима има и ватре”. Изгледа да дима може бити и без ватре. Нарочито ако нема оцака, а надлежни у општини хоће да наплате за њега као да постоји.

Недавно донешену одлуку Извршног одбора Скупштине општине Суботица да се рачун за димњачарске услуге од 10 динара споји са обједињеном наплатом већина грађана, који живе у зградама, није прихватила.

Образложење надлежних у Општини било је да 10 динара више, на рачуну, није много, а заузврат станари би имали одржаван димњак. Међутим, многи су одбили да плате 10 динара, због тога што димњак у згради уопште и не постоји, ако га и има многи га не користе или немају подруме и остале неопходне услове за коришћење пећи на чврсто гориво.

Јављали су се и грађани са коментарима да им поред „Топлане” додатних десет динара није потребно, а да неки у свом животу нису ни видели димњачара на крову своје зграде.

Надлежни у Јавном комуналном предузећу „Димничар” правдали су се са тврдњом да су се трудили да изузму све зграде које немају димњак, али да су грешке ипак могуће.

Ни грешке општине, а ни грешке запослених у ЈКП „Димничар” грађани нису прихватили, па је због одбијања станара да плате рачун за одржавање димњака заједничка наплата градских комуналних услуга умањена и за 40 одсто. Нудили су станари да плате све осим димњака, што су инкасанти на Прозивци и прихватили, па су неки обједињене рачуне платили умањене за 10 динара. Међутим, инкасанти на Радијалцу су били категорични: наплатити све или ништа. Тако се десило да је више од 100 станара у згради број 33 на Радијалцу одбило да плати последњи заједнички рачун.

У Јавном комуналном предузећу „Водовод и канализација” кажу да су се многи инакасанци вратили празних руку.

Овом одлуком изгледа да су највише били погођени пензионери, који живе у зградама, не користе димњак и додатних 10 динара им је и те како много. Огорчено констатују да је веома жалосно што општинске власти искориштавају сваку прилику да им извуку и последњи динар из џепа у оваквој ситуацији.

И док надлежни градски оци смишљају нове начине да попуне испражњену општинску касу, последњим разним путовањима по западним

НАТО-овским земљама, молећи и овог пута за некакву милостињу, дотле су у ЈКП „Димничар”, изгледа, увидели погрешан корак, па је Управни одбор овог предузећа донео другачију одлуку.

По речима *Игора Међанског*, директора ЈКП „Димничар”, становници свих стамбених објеката (зграда и индивидуалних кућа) који су прикључени на даљинско грејање „Суботичке топлане” убудуће неће плаћати димњачарске услуге, односно оних додатних 10 динара на обједињеној наплати.

„Међутим, са овом одлуком ми више не одржавамо ове димњаке и скидамо са себе сву одговорност за последице које могу настати при њиховом коришћењу. Постојећи димњаци на новим зградама често су опасни за употребу, јер су прегледи показали да се у неким налазе греде и цигле. Ако се станари појединих зграда, ипак, одлуче да очисте своје димњаке могу се јавити Јавном комуналном предузећу „Димничар” и ми ћемо за одређену цену то и урадити”, напоменуо је директор *Игор Међански*.

Корисници гаса, због другачије технологије сагоревања, по овој одлуци плаћаће само 50 одсто, односно 5 динара месечно.

Одлуком Скупштине општине Суботица димњачарска сезона траје 8 месеци, од 1. октобра до 31. маја. Димњачари су обавезни да димњаке, у стамбеним објектима које не греје „Топлана”, очисте три пута у току тог периода. Једно чишћење кошта 40 динара, што за целу сезону износи 120 динара или 10 динара месечно.

По свему судећи, изгледа, да у овом граду, надлежни у Општини, не могу да управљају ни постојећим Јавним комуналним предузећима, а желе да оснују још нека. Оправдање за то им је да општина нема довољно пара.

И поред тога градски оци путују по иностранству, а своје повратне карте покушавају да наплате грађанима. Крајње несавестан рад локалних челника могао би код грађана да створи реакцију сличну оној која се већ догодила, и то димњачарима у насељу Бајмок.

Владимир Антић

Ми знамо како треба да се ради - Српски радикали долазе

**ОПШТИНСКИ ОДБОР СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
У СУБОТИЦИ СВОЈИМ ЧЛАНОВИМА,
СИМПАТИЗЕРИМА И ГРАЂАНИМА ЧЕСТИТА
БОЖИЋНЕ И НОВОГОДИШЊЕ ПРАЗНИКЕ
СА НАДОМ ДА ЋЕ ВАС СВЕЧАРСКО И ДОБРО
РАСПОЛОЖЕЊЕ ПРАТИТИ И У 2000. ГОДИНИ.**

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ - МАНИЈА ЦЕПАРЕЊА ГРАЂАНА

ОДЛУКА

На заседању прошлог месеца, Скупштина општине Суботица усвојила је измене и допуне основне одлуке о накнадама за услуге које врши општинска управа Суботице.

Према најновијим изменама и допунама мења се тарифни део, који се односи на административне послове које је прописала општина. По овој општинске таксе су повећане чак за 30 одсто.

По речима **Габријеле Агоштон**, секретара Скупштине општине Суботица, ради се о директним трошковима рада општинске управе, који се не врше из службене дужности, него на захтев физичких односно правних лица.

„Ако се ради о захтев физичког или правног лица онда се примењују ови тарифни бројеви, односно наплаћују се директни, додатни, материјални трошкови општинске управе. Наплаћени износ се може, искључиво, користити за покривање материјалних трошкова општинске управе”, напоменула је **Габријела Агоштон**.

Чак и лица која су била ослобођена плаћања такси за услуге које врши општинска управа, од сада плаћају те накнаде. Ради се о студентима, пензионерима и другим социјално угроженим особама.

„То су опет, значи, захтеви грађана - физичких лица, који се до сада нису третирали као да се врше искључиво на основу њихових захтева. Општинска управа не врши то из службене дужности. Из службене дужности врши ажурирање бирачких спискова, али ако неко тражи извод из бирачког списка сасвим је нормално да се то онда и наплати по одређеном тарифном броју”, објаснила је **Габријела Агоштон**, секретар СО Суботица.

Пошто су се променили тарифни бројеви, примера ради, студенти који до сада нису плаћали оверу фотокопије индекса, за приказ Војном одсеку, сада плаћају општинску таксу ни мање ни више него чак 30 динара. Још је већи издатак од 1.000 динара колико кошта матичар у

случају венчања ван Градске куће.

Подсетимо само да ће Скупштина општине Суботица, на свом следећем заседању, изгледа, поново морати да разматра ову одлуку, али само у смислу промене назива, јер се по новом Закону о локалној самоуправи, који је усвојила Скупштина Републике Србије, наплаћени износ више не зове „накнада” него „општинска административна такса”.

Међутим, поставља се питање да ли су надлежни у општини поштовали одлуке и препоруке републичке и савезне Владе, о стабилизацији целог тржишта у земљи, када су одлучили да повисе цене ових административних такси.

Све у свему ово је још један удар, на и овако танак кућни буџет Суботичана, али и доказ да градски оци не поштују ни државу у којој живе, ни одлуке легално изабраних представника савезних и републичких органа, а ни саме грађане Суботице. На нама је да следећи пут изаберемо боље.

Владимир Антић

Муке становника Мале Босне

АМБУЛАНТА

У време несташице бензина, за становнике Мале Босне здравствене амбуланте веома су далеко. А она њихова је у тако јадном стању да су надлежни инспектори већ у неколико наврата хтели да је затворе. Уосталом, слободно можемо рећи да се тамошњи становници лече у обичној рушевини.

Пословица каже: *„Боље спречити него лечити”*. Међутим, ако сте становник Мале Босне и најмања бољка за Вас постаје права ноћна мора, јер тамо где би требали да добијете лекарску помоћ, мораће да буду веома опрезни како би сачували живу главу.

Према речима **Лазе Стангића**, потпредседника Скупштине Месне заједнице „Мала Босна”, зграда у којој су смештене амбуланта опште медицине, амбуланта зубарске праксе, као и пошта, не припада као таква месној заједници већ општини.

„Стање у амбуланти је скоро руинирано, огромне пукотине и влага налазе се на свим зидовима. Санитарни чвор је неадекватан, за пацијенте, такоређи, и не постоји. Постоји неки у дворшту амбуланта, који је неупотребљив. Прилаз амбуланти је као орање, слободно се може рећи да прилази и нема јер нема асфалта”, категоричан је **Лазо Стангић**.

Када становници Мале Босне ипак одлуче да се обратe лекару, прво, морају да набаве гумене чизме или каљаче, да би објекту уопште пришли. Такође, морају да пазе како отварају врата, јер би могао да их пресретне део таванице. Ако и ту препреку избегну добро су прошли,

С поверењем у Српску радикалну странку, за Суботицу

али ни онда не могу баш превише да се опусте, а камо ли да се раскомоте, јер дува са свих страна, пошто су прозори пропали и не могу да се затворе. У случају да их ова авантура, у жељи да виде лекара, обесхрабри на одлуке да га телефоном позову на терен, остаће кратких рукава јер амбуланта, иако је поред саме поште, нема телефон, а нема ни возило.

Објекат о коме пишемо обихле су две републичке инспекције: здравствена и санитарна. Инспектори су наредили да се изврши санација целе зграде односно да се освежи, хигијенизује и окречи. Затим да се направи санитарни чвор за пацијенте, као и да се у амбуланту uvede телефонски прикључак. Наређено је да се обезбеди прилаз колима до улаза у амбуланту, а пре свега да се набави санитарско возило и да се здравствена станица означи саобраћајним знаком црвеног крста на магистралном путу. Дат је рок од 15 до 45 дана. Од свега овога постављен

је само знак.

„Ми смо све то проследили Скупштини општине Суботица, докторици Розалији Корхеџ Чехак, и до данас нисмо добили никакав одговор. Да Вам искрено кажем не знам шта даље предузети. Нисмо у стању да сами инвестирамо у овај објекат; прво зато што немамо никаквих средстава, а друго објекат и не припада месној заједници него општини”, напоменуо је потпредседник Скупштине МЗ „Мала Босна” **Лазо Стангић**.

Готово да ниједно од наређења републичких инспектора није испоштовано јер то нико није могао, или можда ХТЕО, да финансира. Амбуланта ипак ради.

Пошто су републички инспектори сеоску амбуланту обишли још 1. априла прошле године, надлежни су овај обилазак и упозорења изгледа схватили као првоаприлску шалу.

Владимир Антић

СРБИ И МАЂАРИ

ИЗВОДИ ИЗ КЊИГЕ ЈОВАНА ПЕЈИНА ВИШЕГ АРХИВИСТЕ АРХИВА СРБИЈЕ

Мађарска, предлогом о парадржавним аутономијама своје мањине у суседним државама само подгрева реваншизам и ревизионизам, раширује националну мржњу, великомађарство и изазива неповерење и сумњу код суседа, а у неким случајевима и нетрпеливост према мађарским мањинцима. Следствено томе, сваки политички корак ДЗВМ* који не ствара услове за добросуседство са Србима, који захтева тростепену аутономију, Срби доживљавају као оружје мађарске националне мањине да их потисне са одређених територија Војводине, те је исти упорен против интереса мађарска националне мањине.

Искуство мултинационалних заједница показују да стандард слободног коришћења билингвизма ослобађа креативне снаге, подстиче економски и друштвени развој, док затвореност у групе ово гуши. Затвореност у групе претвара се у репресију унутар ње саме. Захтев за потпуним затварањем мађарска националне групе у Војводини не чини ништа за њен напредак, већ ће утицати на стагнацију групе и гушити економске интересе мађарске националне мањине као колективитета.

.....
Шта значи тростепена аутономија? Ово значи обнављање стања у још горем облику од оног успостављеног октобром Уставом 1974. године и обнављање наднационалне Војводине, свачије и ничије, под страним тугорством. Срби одбијају наднационалну Војводину и рушење суверенитета Србије у којима би у насељима где вековима живе, у којима су њихови преци запамтили досељавање Словака који су затим хунгаризовани и зато Мађаре и данас зову Тотовима, јер би се нашли у некаквој новој парадржавној творевини и били претворени у мањину у сопственој држави. Као таква мањина били би потискивани са вековних станишта, што су већ искусили у сепаративској Мађарској до 1918. и Хортијевој до 1945.

После доношења Устава 1974. увођењем „Језика животне средине“ у неким општинама где Срби живе са мађарском националном мањином нпр. у Сенти доживели су протеривање из предузећа, а затим и насеља као што се десило у Мартоношу у Бачкој и да не набрајамо даље.

Овај захтев представља остварење идеје разарања Југославије, односно Србије без рата, да Срби нестану са сопствене националне територије, из сопствене земље у правном и демографском смислу. Ову замисао подржавају наднационални Војвођани пароллом „Војводина - Војвођанима!“ која се чује у неким круговима у Новом Саду, Суботици и неким мањим местима из редова аутономашких партија.

Кључни захтев ДЗВМ, тростепена аутономија онако како су је замислили Ференц Глац и Мађарска академија наука, из Будимпеште и спонзори из Немачке како су је прихватили челници ДЗВМ, је покушај да се

створи привид задовољења националног живота мађарске националне мањине у суседним земљама Мађарске, али је највише упорна против интегритета Србије, Словачке и Румуније. Захтеве понављају са упорношћу која се претвара у фанатизам и искључивост, те доводи у опасност степен међунационалне толеранције који влада Србији.

Прихватање тростепене аутономије за једну или више етничких група не само што би дошло до „уређења односа мањине са већином“ него би због природе аутономије - њене особине да се шири - дошло до сукоба унутар једне државе, а затим би се овај сукоб проширио на суседне земље.

Због искуства 1914. и 1941. Срби не очекују ништа друго после завођења аутономије до изгона, а затим притиска на католичке Словаке, Шокце, Буњевце и унијате Русине ради хунгаризације.

У оним општинама у којима је ДЗВМ дошао на власт одмах се осетио проблем у односу мађарских мањинаца и Срба, општинских службеника. Такође, јавио се притисак од стране мађарских мањинаца у односу на Шокце, Буњевце и нарочито на Словаке које гледају као потенцијалне Мађаре. Будући да имају већину у општинама скупштинама, дошло је до надгласавања српских одборника у Сенти, Кањижи и још неким местима, а затим су се јавила и кадровска померања тихом заменом Срба. На њихова радна места доведени су Мађари, у неким случајевима Словаци ожењени Мађарицама или Срби, такође ожењени Мађарицама. Ово чишћење Срба из апарата није ништа друго до „етничко чишћење“.

Срби у општинама Сента, Ада, Мол, Бачка Топола, Мали Иђош, Кањижа трпе ДЗВМ већ четири године, упркос пресији којој су изложени. Разлог стрљењу је жеља и нада да ће се односи решити демократским путем и демократским методама. Насупрот оваком ставу Срба, ДЗВМ води агресивну политику дезинформације мађарске националне мањине узнемиравajući је и узнемирену усмерава против Срба.

.....
Унапред је постављен циљ да Србија не може да постоји у садашњим границама нити да има суверенитет на целој територији.

Од ДЗВМ се очекује да своје чланове и присталице охрабри ради уласка у либералније односе у културни, политички и економски живот земље, како би остварење мањинских права имало већи значај у свим сферама живота - матерњи језик, радио и ТВ програм, новине, књиге итд.

Начин рада ДЗВМ у циљу остваривања мањинских права је ретроградан и остаће такав док се не претвори у борбу за побољшање политичког система у земљи. Насупрот овоме, акције појединих челника у земљи и иностранству су отворен притисак на власти у Србији.

Један од притисака је прича о почињеном геноциду над мађарском националном мањ-

ном 1944/45 и етничком чишћењу Војводине 1990-95. Прича о геноциду је много, а истина је једно. О „геноциду“ је доста речено. Одмазда је погодила само оне који су се истакли у предентистичком раду до 1941. и који су мађарском тробојком на рукаву дочекали окупаторе и учествовали у злочинима над српским становништвом.

Проглашавају се за „етничко чишћење“ позиви грађанима мађарске националности, држављана Југославије, да се јаве на одслужење војног рока, зато што појединци у жељи да избегну емигрирају у Мађарску. Исто чине и поједини резервисти.

Претходно, када је почео ратни сукоб на просторима СФРЈ и дошло до општег пада грађанске дисциплине ДЗВМ је позвао мађарске мањинце да се не одазивају позивима за одслужење војног рока или одласка у резерву. Дезертерство је преступ. Ако неко оде у иностранство, а претходно је избегао обавезе према држави чији је грађанин, у највећем броју случајева у Мађарску, Аустрију или неку од прекоморских земаља својом вољом, какво је то етничко чишћење?

На другој страни постоји један број мађарских мањинаца који је отишао у Мађарску са новцем где је започео приватни посао, а затим су одвели са собом читаве породице рођака и пријатеља да раде у њиховим фирмама. Овим је круг „етничког чишћења“ затворен.

ДЗВМ другим речима одриче право СРЈ да се стара о својим грађанима без обзира на националну припадност. Овим ставом ДЗВМ не признаје државу и упркос изјавама лојалности изражавања антирпску и антијугословенску игру. У циљу ревизионизма користи двоструки критеријум Европске заједнице и УН према Србима. Андраш Агоштон одлази у Мађарску, одржава везе са најугицајнијим личностима Мађарске и ужива подршку званичних кругова, даје изјаве које после демантује. Зато његово држање и држање других челника странке представља сталну претњу миру у Србији, поготову због измишљених проблема.

Измишљеним проблемима подстиче се званична Мађарска да преузме кораке у циљу заштите мађарске националне мањине и на тај начин умеша у унутрашње послове Србије и Југославије. Поједини мађарски политичари дају изјаве које преноси будимпештанска и друга штампа како Мађарска ствара нове политичке позиције у средњо-источној Европи уз сарадњу са војвођанским Мађарима. Овакве изјаве узнемиравajući Србе у Војводини.

Активисти ДЗВМ користе узнемиреност Срба да створе напету атмосферу међу становницима већих градова. Највише су у томе успели у Суботици где је измешаност највећа и где мађарска популација чини трећину становништва, а затим у Сенти, Ади и Кањижи, где је проценат Мађара знатно већи.

У овим градовима последње три деценије дошло је до нагле концентрације мађарског.

руралног становништва досељавањем из јужне Бачке, затим Баната и чак из Барање. Из ове последње области миграција мађарских мањина везана је за отпор кroatизацији, која је спровођена преко римокатоличке цркве и просвете у бившој Хрватској. Да би се заштитили, истина мањи број, мађарски мањинци су прешли у Србију.

Република Мађарска, упркос свечаним изјавама о пријатељству са Југославијом користи стање настало изазивањем и вођењем грађанског рата на југословенским просторима, води дипломатске и практичне акције против Југославије и Србије, у органима разних међународних организација у УН, затим у Немачкој, САД, Француској, Великој Британији. Мађарска инсистира да се не признају границе. Ради притиска користи настале тензије код мађарске националне мањине у Србији коју подстрекава на акције и угрожава стабилност међунационалних односа у северној српској покрајини. Једна од акција је оснивање Удружења за истраживање прошлости „Херeditас“, које треба да делује у Суботици, где скоро и не постоји мађарско културно наслеђе. Исто такво удружење постоји у Мађарској са истим циљевима и статутом који су скоро идентични. Удружење је основано у Суботици 13. новембра 1992.

Циљ удружења је да изучава културно-историјску баштину Суботице, али и шире околине на основу грађе са терена и оне које се чува у архивима и библиотекама. Наравно Удружење ће вршити презентацију свог рада јавности објавиће резултате, а затим организовати научне скупове и семинаре. У ову сврху сарађиваће са сличним организацијама у земљи и иностранству. Удружење је затвореног типа, односно постаје се члан ако најмање два члана предложу кандидата који је заинтересован и способан да се ангажује на извршење постављених задатака и циљева организације.

Тешко је нешто рећи о о циљу рада Удружења на основу питурих података какав је статут. Међутим, судећи по понашању мађарске мањине првака и угледника, циљ рада Удружења је стварање спорних питања како би нашли какву такву основу за правдање захтева за тростепену аутономију или специјалног статуса Војводине. Ако нам еравана акције не успе, онда да се оствари специјални статус за само 7 насеља у којима је сконцентрисана мађарска национална мањина, где Срби чине мањинску популацију. Цела акција око оснивања „Херeditас“ и план рада, затвореност организације, заједно са већ постављеним политичким захтевом за тростепену аутономију има за циљ нарушавања територијалног интегритета Србије, обеснажена Тријанонског уговора о миру и Париског уговора од 1947.

Унапређење веза ДЗВМ и мађарске националне мањине са државом је демократски процес који обезбеђује остваривање мањинских права, учвршћује безбедност Србије и смањује нестабилност у Подунављу. Међутим југословенске власти морају тражити од Мађарске иста права за српску и буњевачко-шочачку мањину. Од око 60-70 хиљада Срба у Мађарској изјашњава се око 5.000 као Срби и зато треба тражити од Мађарске да омогући свима да негују матерњи језик и националну културу.

Постојеће енклаве националних мањина у Војводини нису строго одвојене једне од других него су измешане. Етничка друштва развијају се као резултат националне толеранције и школовања на матерњем језику од вртића до факултета. Нарочито су чврста мањинска друштва на селу. Има их етнички чистих и у њима се највише негује матерњи језик и традиција.

Тамо где није етничка црква, код римокатоличких Мађара и Словака дешавају се узјамна етничка преципација из генерације у генерацију. Слично је и са римокатоличким Буњевцима, Шокцима и Мађарима. Исти процес је код протестаната Словака и Мађара.

Мађарска национална мањина има школе, културно-уметничка друштва, новине, радио и телевизију. На овај начин неформално се држи затворена у своју етничку групу – има своје пријатељске кругове, осигурава међусобна познанства и брачне везе. Мађарски језик им је оруђе за одржавање и спречавање асимилације и употребљавају га у свим ситуацијама, неометани од Срба, у администрацији, школи, цркви, на радном месту, штампи итд.

Национални и културни плурализам је чињеница Војводине коју нико не омета. Међутим, услед развоје прилика у Југославији, појавили су се поједини политичари са другим намерама да културну и етничку разноликост искористе ради стварања појединости етничких група једне од друге, што је антиисторијски циљ. Један део мађарских писаца, нарочито они који живе у Суботици, раније су користили парадржавну аутономност покрајине, створили „војвођанску одређеност“ и тиме подизали оgradu према Србији. Наставак такве политике покушај је да се у Војводини направи територијална аутономија или спроведе кантонизација. У овом циљу послужиле су изјаве о наводном геноциду Срба над Мађарима 1944/45, што је далеко од истине.

Машгати о централизованог држави Арпада, чији су сви становници Мађари, представља национални романтизам. Арпадова држава и држава његових наследника никада није била етнички јединствена него савез држава, народа и племена и градова. Срби су живели у средњем Подунављу од I – II века и никада нису били мањина већ државотворни народ.

Зато геноцид над Србима 1941-44. представља испад против толеранције разних народа и тежња за расном и религијском чистотом.

Реч геноцид према резолуцијама УН тумачи се као ускраћивање права на опстанак целим људским групама, као што је убиство, ускраћивање права на живот појединим људским бићима, затим тежња да се у целини или делимично уништи нека национална, етничка или религиозна група као таква.

* Ову студију је аутор написао током 1994 г. Од тада се из ДЗВМ издвојио СВМ, који је настављач истовестне политичке доктрине. Текст је дат као прворазредна литература о генези и схватању проблематике стварања Привременог мађарског националног већа, као корака до отцепљења дела Србије и стварања СРЈ

О МРЕЖИ ПРЕРДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

У свим прердшколским и школским установама ће се још дуго времена дешавати промене, које мењају друштво и свет око нас.

Којом брзином ће се промене дешавати ми за сада незнамо, јер оне зависе од промена у друштву.

Прердшколске установе треба да задовоље потребе и могућности родитеља и деце за смештајем и интересовањима, што за сада то није случај.

Пожељно је да школе и вртићи иду у корак са временом или чак неколико корака испред времена, нарочито у сфери моралног и социјалног живота.

Одувек су постојала нека правила која су пратила вртиће и школе као и то да програмски садржаји морају да буду тешки и наметљиви.

То би под хитно требало мењати.

Шта урадити у суботичкој општини?

- Осмишљавати ванинституционалне програмске садржаје који би имали задатак да повежу културне установе са школама, вртићима и медијима (нпр: школска деца прердшколској деци у дечијем клубу при библиотеци, песничко јутро у играоници школе, сликање у атријуму градске куће, мали квиз суботом у подне у вртићу „Мандарина“ итд).

- Проширити мрежу прердшколске установе, чиме би се побољшао квалитет, и смањило квантитет рада у ужем смислу речи. У једној васпитној групи не би требало да буде више од двадесет четворо деце. Васпитне групе деце мешовитог узраста треба да броје највише петнаесторо деце (позната су одељења са четрдесеторо и више деце).

- Преуредити мрежу прердшколске установе, и у односу на школе. У свим већим вртићима требало би да бораве деца од једне до седме године, са целодневним боравком. Програмске садржаје треба спроводити на српском језику, а где постоји потреба и на осталим језицима средине. Забавишта са полудневним боравком треба прикључити школама, смањити њихово време трајања са пет на три часа. Тиме би се успоставила равнотежа и добри односи између деце, деце и васпитача, васпитача и учитеља, а уједно би дошло до побољшања и промена у васпитно образовном раду.

- Мањи вртићи би требали да се специјализују за поједине области као нпр: језичко - музички вртић, вртић за децу са сметњама у развоју, логичко-математички вртић, вртић за ликовно стваралаштво, мала плесна школица итд.

Школе би требале да буду лаке и да изгледају лепе, а вртићи као места из бајке, где би се деца осећала добро и срећно.

Вера Ацић

ОБАВЕШТЕЊЕ ЗА ПЕНЗИОНЕРЕ ЧЛАНОВЕ СТРАНКЕ

На седници Савета за привреду и друштвене делатности донета је одлука о формирању Комисија за питања пензионера.

За председника Комисије изабран је г. Недељко Милошев, правник, дугогодишњи члан и активиста Општинског одбора СРС Суботица.

У току је конституисање Комисије са циљем да се врши обилазак пензионера чланова Странке. Обилазак има за сврху стицање реалне слике о социјалном статусу пензионера.

Основни циљеви ове Комисије су да на основу Програма Српске радикалне странке на адекватан начин помогне у решавању проблема и статуса пензионера - чланова Странке у овој Општини. Чланови Комисије ће дежурати у просторији Странке прве и треће среде у месецу од 16 до 18 часова.

Адреса Српске радикалне странке је Трг Лазара Нешића 1, 10. спрат, соба 124.

Такође у горе наведеним терминима пензионери се могу обратити на телефон 551-928.

**ОПШТИНСКИ ОДБОР
СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ
СТРАНКЕ
БАЧКА ТОПОЛА
СВИМ СВОЈИМ
ЧЛАНОВИМА,
СИМПАТИЗЕРИМА
И СТАНОВНИЦИМА
ОПШТИНЕ ЧЕСТИТА
НАСТУПАЈУЋЕ
БОЖИЋНЕ И
НОВОГОДИШЊЕ
ПРАЗНИКЕ**

ВЕСТИ:

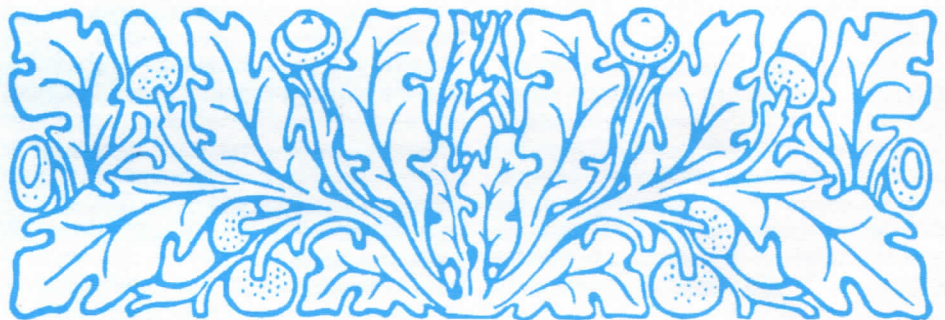
На својој седници од 6. децембра 1999. године Општински одбор Српске радикалне странке Суботица је заказао термин за одржавање своје Годишње скупштине Општинске организације.

Иста ће се одржати 11. фебруара 1999. године (петак) у Великој сали зграде Нове општине (Трг Лазара Нешића 1) са почетком у 16 часова.

Месни одбори су започели активности да до Годишње скупштине одрже Годишње седнице својих Месних организација.

У том циљу оформљен је и Организациони одбор ОО СРС Суботица.

**ОПШТИНСКИ ОДБОР СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ
СТРАНКЕ МАЛИ ИЂОШ ЧЕСТИТА БОЖИЋ И
НОВУ 2000. ГОДИНУ ЧЛАНСТВУ И СУГРАЂАНИМА**

**ДРАГИ И ПОШТОВАНИ ЧИТАОЦИ, ЧЛАНОВИ СТРАНКЕ, СИМПАТИЗЕРИ И
ГРАЂАНИ НАШЕГ ОКРУГА, ЖЕЛИМО ДА 2000 ГОДИНУ ОД РОЂЕЊА СИМБОЛА
ХРИШЋАНСТВА, ИСУСА ХРИСТА, ДОЧЕКАТЕ У МИРУ И БЛАГОСТАЊУ,
А ДА СЛЕДЕЋА ГОДИНА ЗА СВЕ НАС БУДЕ УСПЕШНА, СРЕТНА И БЕРИЋЕТНА И
ГОДИНА У КОЈОЈ ЋЕ НАМ СЕ ИСПУНИТИ СВЕ ЖЕЉЕ
И ОНО ШТО ЈЕ СВАКАКО НАЈВАЖНИЈЕ ДА НАМ НАСТУПАЈУЋИ ПЕРИОД БУДЕ
ПЕРИОД МИРА**

РЕДАКЦИЈА „ВЕЛИКЕ СРБИЈЕ” ЗА СЕВЕРНОБАЧКИ ОКРУГ

Поштовани читаоци током 1999. године Редакција „Велике Србије” за Севернобачки регион издала је осам бројева и то: број 590, 611, 627, 653, 665, 670, 678 и овај који читате, број 684.

У изради новина су учествовали: Зоран Вељановић, Владимир Антић, Вера Аџић, Божидар Вујић, Г.Д.В., Душан К. Илијенадин, Златко Лебовић, Мирјана Пајевић, Гојко Радић, Миодраг Радојчин, Сузана Сарић и Предраг В. Шаровић.

Ову прилику користимо да се захвалимо нашим спонзорима који су омогућили да ова година за нас буде успешна, такође би да се захвалимо Јовану Пејину, предузећу „Графос интернационал” из Панчева и Петру Медићу и његовом предузећу „Графопан” на успешној и коректној сарадњи.

* Оснивач и издавач: др Војислав Шешељ * Главни и одговорни уредник: Симиша Аксентијевић

* Број уредила редакција за Севернобачки округ

* Редакција прима пошту на адресу Трг Лазара Нешића 1/Х, соба 124, телефон: 024/551-928

* Новине „Велика Србија” уписане су у Регистар јавног информисања Министарства за информације под бројем 1104. од 5. јуна 1991. године

* Штампана „ГРАФОПАН” Суботица

Тираж: 2500 примерака